

Inserati se sprejemajo in volja
tristopna vrsta:

1. vrsta se tiska 1krat.

12 " " " " 2 " "

15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
ena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
(administracija) in ekspedicijska na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " —
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljanje
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijtovi hiši,
št. 15.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

**Zarad praznika izide prihodnja šte-
vilka „Slovenca“ v četrtek 5. februarja.**

Kje so dejanja?

Mi slišimo pač obljube iz Dunaja, da nam
hoče sedajna vlada jezikovo ravnopravnost za-
gotoviti, toda dejanj ne vidimo še nikjer. Mi-
nister Stremayr je rekel dr. Vošnjaku v bud-
getnem odseku, da se na Slovenskem stran-
kam v tistem jeziku odgovarja, v katerem je
bilo pismo stranke vloženo. To pa ni res. To
lahko priča naš vrednik sam, ki je odločno
zahteval od deželne sodnije, naj mu piše kot
slovenski stranki v slovenskem jeziku, pa de-
želna sodnija je rekla, da se pri vredniku mi-
sliti zamore, da nemški zna, in da ima sod-
nija pravico mu nemški pisati, ter je
ta odlok baziralo na nek ministerski ukaz;
tedaj je ta ministerski ukaz drugačen, nego
ga je opisal g. Stremayr v budgetnem odseku,
ali pa je oni ukaz, o katerem je minister go-
voril, še le novejših časov.

S temi ministerskimi ukazi ne bomo ni-
kamor prišli, kajti takih ukazov je več, in
uradnik lahko citira tistega, ki mu je bolj
všeč; sploh pa minister tak ukaz lahko vsak
čas ovrže, in z novim nadomesti, in potem smo
zopet na starem. Minister je rekel, da je rav-
nopravnost že izpeljana, in bi lahko na sto-
tine in tisoče prič navedli, da ni res; ali se
ne pravi to slepe miši loviti?

Kar nam je potrebno, to je narodnostna
postava, kajti postave minister ovrže ne more,
in državni zbor lahko vlado nadzoruje, ter jo
na zatožno klop posadi, ako bi postave ne
spolnovala. O svojem času so Čehi enako po-

stavo nemškim Pemcem ponujali, pa ti je niso
hoteli sprejeti, čeravno jim je bila tako ugodna,
da bi mi Slovenci veseli bili, ako bi se nam
take pravice podelile, in v resnici je goriški
deželni zbor za tisto postavo prosil, pa usta-
voverci jim tega niso hoteli dovoliti, kar so
sami zavrgli, ker jim je bilo premalo; tiste
jedi, ki je sami niso hoteli jesti, vendar dru-
gim niso privoščili, kar je bilo zanje preslabo,
to je bilo za Slovence še predobro. Kaj ho-
čemo še dalje govoriti!

Dokler bo Stremayr minister, nemamo
nobenega upanja do spolnenja svojih želj po ura-
dih in šolah. Zdaj je vendar že dosti časa pre-
teklo, odkar je nastopila ta „spravedljiva“
vlada, in vendar ne vidimo ne trohice od obe-
tane ravnopravnosti v šolah. Če je za to šolsko
leto že prepozno, pričeti s slovenščino, morala
bi vlada vsaj kakše priprave za to delati, ka-
kor priskrbeti slovenske knjige, poslati na Slo-
vensko profesorje slovenščine zmožne itd. Pa
o vsem tem ni nič slišati.

Naši poslanci vlado podpirajo v vseh re-
čeh, prej so jej dovolili vojake in jej poma-
gali iz velike zadrege, zdaj jej bodo ravno
tako dovolili budget, zahvale pa, — kdo ve,
kako bodo dobili.

Govori se o novem učnem ministru; pa
kdaj pride? Zskaj ni že davno imenovan? In
če bo imenovan, kake garancije imamo mi
Slovenci, da nam bo res vse to dovolil, kar
nam po pravici gre, in kar že toliko let brez
vspeha terjamo?

Mi pač popolnoma zaupamo našim vrlim
poslancem, vendar bi jim priporočali, naj za-
čnejo bolj ropotati in bolj glasno vpiti, ker s
tem, da se Čehi zadovolijo, in le o tem je

razgovor, nam pač ni nič pomagano; ustavo-
verci si mislijo: „Da le Čehi pomirimo, potem
se na malobrojne Slovence ni treba ozirati, te
bomo že potlačili.“ Železo se kuje, dokler je
vroče, zato moramo Slovenci skušati, da ob
enem s Čehi ravnopravnost dobimo, sicer je
čas zopet zamujen, in znamo še deset let
brezvspešno čakati. F. H.

Bosenske zadeve.

Kmalo pridejo pred delegacije in v dr-
žavnem zbor bosenske zadeve na vrsto. Slo-
vanski poslanci bodo našli priliko takrat o tej
stvari svoje mnenje povedati. Pri obravnavi
budgeta za vnanje zadeve je minister vnanjih
zadev vsaj indirektno objavil, da te dežele osta-
nejo naši monarhiji, da se ne dajo Turčiji, ka-
kor to nemškutarji in azijski Madjarji žele.
Prej ali slej te dežele postanejo neposredne
provincije avstro-ogerske monarhije, le to ne
vemo, bodo li pripadale Cis- ali Translajtaniji,
ali se kako drugače vravnajo njih razmere k
monarhiji.

Avstrijci so te dežele posedli kot varhi
miru in reda in osvoboditelji turške raje od
otomanskega jarma. Zato je pa treba, da tam
res kakor osvoboditelji, ne pa kakor tlačitelji
vladajo. Pravi vzrok bosenske ustaje je bilo
prehudo pritiskanje kristjanskega prebi-
valstva ter zatiranje njegovih pravic od mo-
homedanske vlade in še bolj od mahomedan-
skih gospodarjev. Mahomedanci so v teku časa
vse kristjane ogoljufali za zemljo, ter jih na-
redili za najemnike, ki so morali velike davke
plačevati, svojemu gospodarju tlako delati. Kri-
stijanski raja je trpel in delal, a sad tega

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

LIV.

Ta noč ni bila mirna mi, komaj sem nam-
reč dobro zatisnil oči, kar me zdrami povelje:
„Auf!“

Jaz si zmanem oči in zagledam pred sabo
krčmarja s svetilnico in zraven njega —
žandarja v orožji. Zavzet skočim kvišku in
prašam, kaj je.

„Ali ste vi tisti, čegar ime stoji tu na listu?“
— poprašuje žandar strogo, nemški, a s če-
skim naglasom in mi molč moje šolsko spriče-
valo pred nos.

Na, ta je lepa! Zdaj me bo pa nazadnje
še ta žandar seboj vzel zavoljo mojega pre-
slabega šolskega spričevala! Ej, naj me, bom
imel vsaj tovaršijo, v kateri se mi ni ničesar
bati. Saj me tu nihče ne pozna, noč je tudi,
toraj le brez strahu!

„Da, jaz sem tisti“ — odgovorim srčno
in sežem po hlače, da bi jih obul.

Ej, bes te pientaj, kaj pa, če bi to bilo
zarad predčerašnje dogodbe s tistim člove-

kom! Morda je šel in zatožil me kaki sodnji,
da sem ga napadel in oropal, in zdaj so žan-
darje poslali za mano. Ej, ej, kaj bo!

K sreči to moje preišljevanje zmede
žandar; od nog do glave ogledavši me reče
namreč:

„Je že dobro, ležite in zaspate brez skrbi.
Vi niste tisti.“

„Saj sem tudi jaz rekel, da ni“ — se
oglasí krčmar, ki je do zdaj tiho stal z lučjo
zraven žandarja.

„Kdo da nisem?“ — prašam na to jaz.

„Ej, tisti Lah, ki je te dni na tej cesti
nekemu trgovcu denar vzel“ — sklene žandar
in odide s krčmarjem, ki mu sveti.

Preklicana reč! Kaj se človeku primeri.
O spanji, čeravno sem bil truden, ni bilo go-
vorjenja več, težko sem čakal jutranje zore,
da bi šel. Ako bi bil imel svoje spričevalo,
bi jo bil že prej popihal, a to je bil krčmar
sabo vzel. Vendar je bil mož kmalu na nogah
in mi s spričevalom vred dal tudi še lep kos
prešuta in kruha — za ponočni strah.

„Ne, tako potovanje pa ni prijetno“ —
sem si mislil na daljni poti proti Mariboru.

Ves zaspan tavam naprej, ko pa prihaja solnce
gorkeje, ležem nekoliko od poti v gaj, ker me
zaspanec premaga. Pa tudi tu ni sreče. Morda
sem komaj uro časa v travi spal, kar dobim
pod rebra dregljije, da sem brž na nogah. Kaj
je? Žandar, pa ne tisti, ki mi je ponočno spanje
pokazil.

„Kdo smo?“ — praša osorno, ko stojim
pred njim.

„Študent“ — rečem jaz radovedno plašen
„Dokaz? Popotni list?“ — sili dalje.

Jaz mu pomolim svoje šolsko spričevalo
pa ubožni list, mož bere in ogleduje mene,
potem pa reče:

„Vi niste to, kar pravite, vi ste to vse
kakemu študentu vzeli.“

Za Boga! To je pa preveč. Zato rečem prav
odločno:

„Če bi bil že kaj tacega storil, bi bil
vzel kako boljše spričevalo, ne pa takega z
dvojko.“

Ta odgovor se tudi žandarju verjeten zdi
zato praša le še:

„Pa študentje imajo boljše čevlje, ne pa

truda je užival mohamedanski beg. Tlaka je naprava, ki ni primerna sedanjemu stoletju, ki se tolikrat imenuje vek svobode in napredka. Posebno liberalci v svojih listih hude članke pišejo zoper tlako, kadar hočejo obdolžiti konservativce, da jo zopet žele vpeljati. Tudi mi nikdar tlake zagovarjali nismo in je ne bomo. Ker take razmere protivne načelom sedanjega časa so in načelom kristijanstva, zato mora Avstrija, ki je najprej poklicana civilizacijo na Balkanu širiti, na to delati, da se tlaka odpravi v Bosni in Hercegovini. Najprva skrb Avstrije mora biti, da vredi zemlj. razmere med bosenskiimi mohamedanskimi begi in kristjani na pravični podlagi, tako kristjani dobe nekaj lastne zemlje in postanejo svobodni gospodarji svoje lastne zemlje. Pred vsem Avstrija se ne sme preveč ozirati na mohamedance, če hoče pridobiti simpatije bosenskega prebivalstva. Mahomedanci bodo vedno sovražili našo državo, naj jih še tako boža in po rokah nosi; oni dolgo ne bodo pozabili, da so bili sami gospodarji dežele in bo jim težko, da bodo morali biti podložni kristijanski državi. Kristijani pa tudi ne bodo simpatizirali z Avstrijo, če bo pustila, da jih bodo mohamedanci še dalje tlačili. Zato mora Avstrija podpirati kristijanski element v deželi; le tako bo mogla se utrditi v teh deželah.

Bosna in Hercegovina ste slovanski deželi, zato mora Avstrija v svoj prid tam gojiti le slovansko politiko. Germanizacija ali madjarizem bi le vničil zaupanje ljudstva do nas. Avstrija mora v Bosno in Hercegovino pošiljati slovanske uradnike, ki bodo poznali želje slovanskih prebivalcev. S tujimi uradniki, ki bi zaničevali in tlačili slovansko narodnost, bi si pa le nezadovoljnost ljudstva nakopala, kar bi utegnile nevarno biti. Avstrija mora skrbeti, da se ti dve od prirode tako bogato obdarovani deželi okrepite in začnete vporabljati naravne darove. Treba je kulturo v teh krajih povzdigniti, to je pa le z dobrim šolstvom na kristijanski podlagi mogoče. — Omiko širiti s pomočjo madjarščine ali nemščine bi bilo neuspešno in prepočasno. Ko se enkrat te bogate dežele uredé, bo naša država od njih imela mnogo koristi. Kmetijstvo bosensko bo z živem preskrbelo velik del našega cesarstva, obrtnijski izdelki čeških in moravskih fabrik bodo tam našli dobre kupce.

Avstrija mora gledati, da bo okupacija

Bosne in Hercegovine le začetek razširjenja njenega gospodarstva na Balkanu. Kupčijske in narodno gospodarske potrebe zahtevajo, da Avstrija razširi svoje gospodstvo do egejskega morja. To pa ni treba z mečem, a mora z umno politiko mirno to doseči. Pred vsem mora notranja avstrijska politika postati Slovanom prijaznejša, ker le potem bodo balkanski Slovani zadobili zaupanje v nas. V novopridobljenih deželah se mora pred vsem gojiti narodna ideja. Potem bo mogoče vse male balkanske države z raznimi kupčijskimi in narodno gospodarstvenimi, kakor političnimi pogodbami nase prikleniti. Če bodo balkanski Slovani videli, da Avstrija zvesto varuje slovanske interese, se bodo radi podali pod njeno varstvo. Se ve, da ni treba, da bi balkanske kneževine zgubile svoje kneze, a stopijo v podobne razmere k Avstriji, kakor je Bavarsko ali Saksonija k Prusiji. Taka pridobitev balkanskega polotoka bi zelo povzdignila avstrijsko blagostanje, ker so te dežele bogate in velik del trgovine z Azijo in Afriko bi prešlo v avstrijske roke iz angleških in francoskih, kar bi povzdignilo obrtnijo pri nas.

Kaj pa je začeti z Bosno? Bosna je bila nekdanj del hrvaške krone, zato naj se prej ali slej zjedini s Hrvaško in Dalmacijo. Tako se bo ustanovila mogočna slovanska skupina na jugu, ki bo močno uplivala in pridobivala druge balkanske Slovane k Avstriji. Napačno bi bilo prepustiti Bosno samo sebi, ker bosenski narod ni še zrel za obširno avtonomijo. Zagrebško vseučilišče bo lahko izgojevalo inteligenco za Bosno in Hercegovino. Popolnoma protinaravno bi pa bilo Bošnjake dati pod neposredno madjarsko oblast. Kako Madjarji postopajo s Slovani, je splošno znano, zato ni treba omenjati. Madjarji bi z vso silo skušali pomadjariti bosensko prebivalstvo. To bi pa napravljalo le nezadovoljnost pri bosenskem prebivalstvu, kar bi pa bilo škodljivo avstrijskim interesom. To bi pa tudi vničilo vspeh razširjene naše oblasti po Balkanu. Mi mislimo, da se bodo slovanski poslanci oziranjem delegati potegnili za tako uredbo novo pridobljenih provincij.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V avstrijski delegaciji je poslanec Winkler interpeliral vojnega ministra:

1. Kako da je vlada brez prejšnjega razpisa dala vojno vožnjo Abendrothu v roke? 2. Ali je pripravljena skrbeti, da se po Abendrothu poškodovani vozniki odškodujejo?

Avstrijska delegacija je obravnavala budget vnanjega ministerstva. Znamenit je bil govor barona Hübnerja. Hübner je rekel, da ste na evropskem političnem horizontu dve črni piki, razvoj komunizma v Franciji, ki zamore biti kdaj povod k splošni evropski vojni, in nejasni položaj del v orjentu. Hübner je priporočal poleg dobrega sporazumljenja z Nemčijo tudi dosego prijaznih razmer z Rusijo. Konci svojega govora je izrazil željo, da narodno vprašanje v naši državi reši nepristranski razsojevalec — krona sama.

V budgetnem odseku sta se slovenski poslanec Vošnjak in dalmatinec Klačič pritožila, da se pri pravosodji ne ozira na jezikovo ravnopravnost. Minister Stremayer je pa odgovoril, da se je vedno držal sledečih načel: 1. Na vsako vlogo mora c. k. urad odgovoriti v jeziku, v katerem je pisana; 2. zapisniki morajo biti spisani v tistem deželnem jeziku, katerega stranka govori; 3. končna obravnava se mora vršiti v onem jeziku, v katerem so zapisniki pisani. Minister trdi, da se to tudi na Kranjskem godi. Vošnjak pa temu ugovarja.

Najvišje državno sodišče je spoznalo prepoved levovskega mestnega in galicijskega deželnega sveta napraviti večrazredno ljudsko šolo z rusinskim učnim jezikom v Levovu (Lembergu) za protipostavno, ter dovolilo ustanovitev take šole.

Vnanje države.

Iz Petrograda se poroča o nekem skupnem postopanju vseh evropskih velevlasti proti porti, da izpelje berlinski dogovor.

Laška vlada misli imenovati več novih senatorjev, ter tako dobiti večino za svoje predloge v senatu.

Bolgari so se volitev preteklo nedeljo tako malo vdeležili, da ni bil izvoljen noben poslanec. Zdaj je drugi volilni dan na 1. februarja razpisan.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 29. januarija. (Ministerstvo. — Offenheim. — Suess.) Minister-

kmetijskih in na podplatih celó strganih, kakor vi."

„Slab študent, slabi čevlji“ — se nasmejaj jaz.

„Hahaha“ — se sproži njemu v grlu — „vi ste pa kerlc. Na katero stran ste namenjeni?“

„Proti Mariboru.“

„Škoda! Jaz grem na gornjo stran. Drugače bi rad šel z vami — se reče, če bi bila moja družba vam po volji.“

„O, kaj pa da“ — odgovorim jaz — „prav po volji bi mi bila. Bi vsaj varen bil in tudi noben drug vašega poklica bi me ne prijel, ker bi videl vas z mano.“

Potem mu povem še ono, kar se mi je bilo ponoči pripetilo, on se smeje, jaz tudi, a on mi reče:

„Le spite tu naprej, samo tako lézite, da strganih podplatov ne bo s ceste videti. Taka prikazen namreč bo vsacega moje vrste zapeljala, da bo šel gledat, kdo je tisti, ki v tako invalidnih čevljih tiči.“

Zopet se smejeva oba, on mi pomoli roko in gre na svojo stran, jaz pa na svojo, ker mi je ta dogodka zaspanec popolnoma pregnala.

Te tri dogodbe so me na daljni poti spravile do premišljevanja, da tukaj potovanje ni varno; če drugi ljudje človeka pri miru pusté pa pride kak žandar na pot; razen tega pa ne veš, kako bi govoril z ljudmi: slovenski ali nemški; temu je to prav, drugi te zaničljivo pogleda. Najbolje bo, če se od Maribora zaviješ na spodnjo stran, da prideš zopet med ljudi tebi bolj podobne po jeziku. Tista nemščina, ki jo tam govoré, trga ušesa, koliko lepši je tvoj jezik!

To premišljevanje je storilo, da sem skoz Maribor tako rekoč kar drknil, previdivši se le s tobakom. Čez tri ure sem bil že v Slovenski Bistrici, kjer si pa tudi nisem nič drugega ogledal ko cerkev, oglasil pa se nikjer. Tudi na daljni poti proti Celju je bilo skoro tako, le da se mi je v neki vasi nekaj neprijetnega zgodilo.

V to vas — imena ne vem, ker si ga nisem zapisal — pridem že zeló pozno v noči, okoli 10. ure, ko že nikjer ni bilo luči. Naprej nisem maral iti, toraj sem tiho splazil se skoz lino na svisli neke hiše in tam zakopal se v slamo ter zaspal. Zjutraj me zbudé mlatiči, ki

so začeli mlatiti. Jaz se prestrašim in kobacam s slame, ali predno morem priti do line, vtihnejo, jaz pa tudi, ker se bojim, da bi ne slišali mojega šuma. Kar prileti s skednji gor podáj slame, potem zopet eden in še eden in kmalu sem ves zasut v nji, da komaj diham. Ko zopet cepci zapojó, se skobacam na vrh in pridem srečno do line ter čez to na tla. Tam se trebm in otepljem slame in réš, kar zaslišim za sabo glas:

„Daj ga, daj potepuha! Je že zopet eden takih, ki ponoči pridejo na svisli spat, potem pa pride ogenj, da ne vemo, kako.“

Mislite, da sem jaz počakal, da bi bil zavrnil to krivično sumničenje? Saj vem, da parlamentarizem v taki primeri nič ne veljá, zato se rajši spustim v tek, ko vidim nekoga za sabo z vilami, in cvirnala sva jo, dokler je on kaj sape imel. Hvala Bogu, ki mi je dal take noge, da so me nesle ko zajca, kajti če bi me bil mož z vilami vjel, bi bil dal mi lep zajutrek. Tako pa sem mu vtekel in ko sem bil kake pol ure od vasi, sem začel še le mirneje stopati in misliti na zajutrek.

Popoldne že precej pozno pridem v Ko-

sko vprašanje je še vedno na dnevnem redu, in vsi listi, liberalni in konservativni so v tem enih misli, da se mora ta reč že skoraj rešiti. Liberalni časniki celo že pišejo, da se bode ministerstvo dopolnilo z možni desne avtonomistične stranke. Po volji jim to pač ni ter so vsi poparjeni; najraje bi videli, da bi bil državni zbor razpuščen, ker se nadejajo, da bodo potem zopet zadobili večino, in res so danes govorili, da se bo to zgodilo, pa iz drugih dobro podučenih krogov izvem, da reči za nas ne stojé ravno slabo, dasi je treba vedno bezati in dregati, da se kaj zgodi. Prvi izmed ministrov bode imenovan naučni minister, za katerega je neki že za trdno odločen baron Kriegsau. Večina slovanskih poslancev, izvzemši Poljake, ki priporočajo Dunajevskega, bi bila raje videla, da bi bil postal baron Gödel naučni minister. S tem bi bila vlada pokazala, da hoče tudi za južne Slované kaj storiti, kateri so že od nekdaj bili najzvestejši podložniki cesarstva avstrijskega ter ga branili proti napadom, ki so mu žugali zlasti na jugu. Cesar sami so te dni pohvalili zvestobo in požrtvovalnost južnih Slovanov in rekli, da se mora za nje kaj storiti. Na drugi strani je baron Gödel mož, katerega bi tudi nasprotniki veliko raje sprejeli, kakor odličnega Slovana. Pa pravijo, da tudi Kriegsau je dober in pošten mož, s katerim smemo zadovoljni biti.

Da naučni minister še do zdaj ni razglašen, je najbolj kriv Stremajer, ki neki ni zadovoljen, da bi bil njegov naslednik mož konservativne stranke. Listi poročajo, da je žugal popustiti tudi pravno ministerstvo, če bi se to zgodilo. Za avtonomistično stranko bi se reklo to, raka v vodo vreči. Tudi Horst in Korb sta neki enacih misli, in „Pokrok“ je imel že telegram z Dunaja, da so se imenovani trije možje ministerstvu odpovedali, kar se pa dozdej še ni zgodilo. Nezgoda, ki se je pripetila g. Cherteku, sem vam poročal telegrafično. „D. Ztg.“ je pisala, da je zbolel, ker je s svojim zemljiško-davkarskim predlogom v zbornici propadel. Taaffe je videl, pravi, da pride vsled tega v nasprotje z večino, zato se je vdal in privolil, da se postava še enkrat izroči odseku v pretres, in se raje ločil od g. Cherteka kakor pa od večine. To je g. Cherteku tako šlo k srcu, da je zbolel, in ne prevzame več vodstva denarnega ministerstva.

Današnji listi res pišejo, da je prosil oprostjenja od te težke butare, ki mu je spravila zdravje v nevarnost, pa najbrže bode moral še nekoliko časa potrpeti, preden se izpolnejo njegove želje.

V dunajskih listih boste našli tudi novico, da skuša Taaffe avtonomistično stranko potolažiti, da naj nikar tako silno ne zahteva dopolnitve ministerstva, ampak naj počaka do velkonočnih praznikov. Kje so ti listi to novico vjeli, ne vem, to Vam pa lahko povem, da avtonomistična stranka hoče vedeti, pri čem da je, in da bode moral Taaffe izbrati nove ministre, preden zbornica prične obravnavati bosenske predloge in državni proračun. Kakor je neki list kratko pa dobro omenil, večina ni zato tukaj, da bi samo glasovala, levica pa vladala, ampak ona hoče imeti tudi oblast, če njo in le njo zadeva vsa odgovornost.

Najbrže so gori omenjeno novico liberalni listi izmislili, da bi razpor zanetili med vlado in večino državnega zbora in vsled tega liberalni stranki pomagali k prejšnji veljavi. To sodim zaradi tega, ker so v zadnjem času zgubili prejšnjo tesno zvezo z merodajnimi krogi in ne morejo več zvedeti, kaj se za zagrinjalom godi, ter le ugibajo in dostikrat najneumnejše in najneverjetnejše reči poročajo.

Izmed drugih novic je zanimiva ta, da se je Ofenheim danes pismeno poslanstvu odpovedal. Predvčerajnjem je poslal poslancem pismo, v katerem dokazuje, da ni prav nič agitiral za svojo izvolitev, in da mu dela legitimacijski odbor krivico, ker svetuje, da naj se njegova volitev ne potrdi. Danes je imela reč priti v zbornici na vrsto, in Ofenheim je prej neki sam mislil govoriti, pa čez noč se je premislil in obravnavo odvrnil s tem, da se je prostovoljno odpovedal. Mož je prav pametno storil, ker bi bile sicer prišle na dan zopet vse tiste reči, ki smo jih slišali o njegovi pravdi in ki so zdaj pozabljene. Zato bi bila že Kronawetter in Schönerer skrbela.

Pravijo, da se bode dal zopet voliti, namesto grofa Mierozovskega, ki gre za vladnega svetovalca v Bosno, se bode pa državna volitev godila 24. februarja.

Druga tudi zanimiva novica je ta, da so hotli volilci Leopoldovega predmestja dunajskega poslancu Edvardu Suessu izreči nezaupnico, ker je glasoval za vojaško postavo. Pa Suess jih je prosil, naj tega zdaj še ne storé

in vsled tega je večina zbranih volilcev prestopila na dnevni red. Znano vam je, da je Suess silno želeli postati minister uka in bogočastja. Morda se je bal, da se te njegove želje nikdar ne bi spolnile, ako mu celó njegovi volilci izrekó nezaupnico. To je pa zopet nov dokaz, da ima levica med svojimi privrženci može, ki se bolj ozirajo na lastno korist, kakor na želje svojih volilcev.

Domače novice.

V Ljubljani, 31. januarja.

(Zaseženi „Slovenec“). Št. 8 od t. l. se je — po razsodbi deželne sodnije — krivega storil hudodelstva kaljenja javnega miru po §. 65 k. p., vrh tega pa še pregreška zoper javni red, toraj se morajo zaseženi listi vničiti. S tem je vsa reč pri kraju, ker se mi ne moramo pritožiti.

(Taki so!) V zadnji seji mestnega starešinstva ljubljanskega je dr. Zarnik stavil predlog, naj bo dovoljeno vsakemu odborniku prepisati zapisek mestnih volilcev. Že v prejšnji seji pa je bil predlagal gosp. Regali, da se ima ta zapissek dati v tisk, da ga bo lahko vsak dobil v roke, pa tega predloga župan še v sejni zapisnik ni dal. Nemškutarji so dr. Zarnikovemu predlogu nasprotovali, posebno dr. Suppan, Dežman in župan sam. Slednjič so dr. Zarnikov predlog zavrgli, sprejeli pa vendar Regalijevega, češ, da je volilcev zapisek tako že star, toraj bo treba novega. — Iz tega vsak lahko spozná, kuki so naši nasprotniki, da nam še zapiska volilcev nečejo v roke dati, njim pa leži na rotovži ves dan razpostavljen. Po tem so pritožbe zoper ta zapissek nam jako težavne, da skoro nemogoče.

Prisrčna zahvala.

Po zadnjem napadu moje osebe v „Narodu“ sem dobil z vseh krajev toliko pisem, da mi ni mogoče danes že vsem gospodom prijateljem, duhovnim in posvetnim, spodobno zahvaliti se za nezasluzeno pripoznanje in obžalovanje. Dopise za „Slovenca“ v brambo moje osebe — dovolite — da jih hranim zá-se, ker se mi ne zdi potrebno priobčiti jih. Hvala pa, prisrčna hvala zá-nje! Morda mi bodo še hladilno zdravilo o britkih urah, katerih mi bo sedanjega časa življenje in prizadevanje posameznih še morda marsikaj naklonilo. Toda, ne udajmo se!

Iak. Aléšovec.

njice, kjer sem dobro vkrenil. V tarovži sem dobil namreč dobro južino pa še tako lep „viaticum“, da sem od tod šel do Vojnika. Tam sem prenočil v gostilni, kjer pa tudi nisem nič plačal, marveč so me gostilničar in gostje še dobro napajali, ker sem jim pripovedal svoje dogodbe.

V Celji sem si dal popraviti za silo čevlje, potem pa jo mahnil po glavni cesti preko Žavca in Vranskega po tuhinjski dolini in preko Kamnika domú.

Kako je bilo domá? Mati so me bili veselili, oče pa nič radovedni, kodi sem hodil in kako se mi je godilo. O, jaz in moj oče! Ni mi ga bilo večega prijatelja, ko so bili oče, težko je imel kdo boljšega očeta ko jaz. Le škoda, da so bili tako revnega stanu. Koliko je njihovo srce trpelo, ko so proti meni bili taki! To je že tista žalost, ki nima ne čutja, ne besedi — ne svarilnih, ne spodbudnih.

„Mrtvo, mrtvo je vse, rodovina v razvalinah, s sinom ne bo nič, ni za gospoda ne za kmeta. Moliva, stara, da se nas Bog usmili vseh skup, drugje ni več pomoči.“

Te zdihljeje očetove sem slišal jaz, ko so oče mislili, da že spim. Kako me je to ganilo,

ne ganilo — zmlelo me je. Drugi dan sem šel v Ljubljano k svojim gosposkim sošolcem, ki so bili moje nezgode največ krivi, in jih privil, da mi morajo za prihodnjo leto priskrbeti hrane in še kaj drugega. Ta eneržija moja je pomagala, letali in letali so oni, njih matere in očetje tako dolgo po mestu, da sem imel jaz vse to zagotovljeno. Še le potem sem šel domú in povedal očetu, da v šolo bom šel nazaj in tudi skušnjo naredil. Potem pa sem se podal na Bled k svojemu prijatelju Preširnu, s katerim sva se štirinajst dni veselila po jezeru, gorah in planinah. Takrat smo šli tudi na Triglav; jaz sem bil po razgledu očaran, popisovati pa te hoje vendar ne maram, ker je ta pot že dostikrat popisana bila; le toliko bodi omenjeno, da je bila nekoliko težavnejša od sedanje, ker še ni bila tako oglašena. Zá-me je bila pa mikavna še posebno zato, ker je bil z nami Anglež, ki je ravno toliko govoril z nami, kolikor moj oče doma z mano, na vrhu pa nam vendar vsem postregel s kavo, ktero je skuhal v svoji „mašini“. Razen tega je mož plačal tudi vse stroške pota, in grozil z revolverjem vsakemu, kdor bi kaj plačal zá-nj.

No, jaz in Gabrijel nisva ugovarjala, drugi — pa tudi ne.

Z Bleda sem se napotil domú, a ker je bilo še pol meseca do pričetka šole, se preko Loke zavijem po poljanski dolini. Kaj bi počel domá, kjer se mi vsak pastir posmehuje! Popis poti od Loke preko Poljáo, Žir, Idrije, Črnega vrha, Cola, Podkraja, od tod čez gozd na Jamo bi ne bil nikomur mikaven, ker se mi ni nič posebnega, vzlasti ne hudega zgodilo.

Pod Jamo sem dobil svojega sošolca in dobrega prijatelja s Postojne. S tem sva oglekala starinski grad, potem pa sem šel z njim na njegov dom, kjer sem dobro živel skoro do zadnjih dni počitnic. Ko sem šel, mi je njegov oče še celó dal za železnico do Ljubljane in še več s prošnjo, naj bi njegovemu sinu še naprej pomagal. A jaz se nisem peljal po železnici, marveč šel peš v Ljubljano, kamor sem prišel tako podkovan v naravoslovji, da se je prof. Vrečko kar čudil.

Prišel sem v šesto šolo.

Trgovina in promet.

Ogersko vino in Švicarska gosposka.

V eni prvih letošnjih številkih je „Slovenec“ na kratko omenil, da so se v Švici vzdignili glasovi zoper ogerska vina, kar je ogersko vlado napotilo, da je začela svojo pozornost obračati na kupčijo z vinskim pridelkom ogerske dežele. Morebiti ustrežem čitateljem tega lista, če nekoliko obširneje spregovorim o tej stvari.

Nepristane pritožbe in ovadbe o vinu, katero je z Ogerskega prihajalo na Švicarsko, so bile povod, da je upravna gosposka Bernskega kantona („Direction des Interns des Canton Bern“) uradno dala preiskavati neko črnilo, ki jo je bila nekemu gostilničarju poslala vinotržišna firma Jos. Engelnov sin (Jos. Engel's Sohn) v Pečuhu (Fünfsirchen). Kemična preiskava je bila izročena Bernskemu mestnemu lekarniku gospodu P. Fueter-Schnellu, ki je v svojem poročilu na gosposko izrekel, da izročeno mu vino ni prirodno, ampak umetno bojadisano ali barvano in sicer s fuksinom. To poročilo je kantonska gosposka priobčila in ob enem naredila, da se morajo vina, ki jih trgovci uvažajo na Švicarsko, preiskavati precej na železniških postajah in — konfiskovati, če niso poštena! To se vé da Pečuškemu „angelu“ ni bilo po vseči in skušal se je opravičiti v posebnem članku, ki sta ga po njegovem naročilu razglasila „Pester Lloyd“ in dunajska „Oest.-ung. Wein- und Agrikultur-Ztg.“ V tem članku je Engel's Sohn navajal razsodbe drugih švicarskih kemikov, ki bajé niso našli fuksina v njegovem vinu, in s pravo židovsko drznostjo se je zlasti sklicaval na izrek „profesorskega

kolegija“ v Chamu, ob enem pa nesramno udrihal po švicarskih gosposkah v obče in gori omenjenem Bernskem lekarniku posebe. Zanimljivo in karakteristično je, da Bernska kantonska gosposka o tem napadu ni molčala, ampak krepko potegnila se za žaljenega svojega zvedenca, naglašaje, da je gospod Fueter v poslednjih 10 letih za sodne in upravne gosposke izvršil nebrojne kemične analize, ne da bi se bil kdaj kdo zoper katero pritožil, in pristavlja, da je drug kemik, gospod dr. Kr. Müller, v strokovnjaških krogih znana avtoriteta, tudi lekarnik v Bernu, analize gospoda Fueterja v vsacem obziru potrdil. Razen tega gosposka konstatira, da v Chamu — ni niti „profesorskega kolegija“ niti posameznega „profesorja“; če pa kak drug kemik v Engelnovem vinu ni našel fuksina, to še nikakor ne svedoči, da je v Bernu preiskano vino bilo brez fuksina, ker ni dokazano, da se je v obeh slučajih preiskavalo eno in isto vino. Sicer pa se je gosposka prevérila pozneje še dva krat, da je Engel's Sohn v Pečuhu v Švico poslal vino ponarejeno s fuksinom, in to je bilo ravno tisto vino, o katerem je Engel v svojem zagovoru trdil, da se v njem ni našlo čisto nič fuksina! Naposled švicarska gosposka odločno protestuje zoper to, da se vino v Švici zaradi fuksina sploh lepo „preganja“, kakor je Engel trdil; strogo, pravi gosposka, se v posameznih kantoni res postopa zoper ponarejanje vina, a previdno in pravično: vestnim trgovcem se ni bati sitnosti, čemur je priča mnogo tudi ogerskega vina, katero se je spoznalo za popolnem čisto in pravo. (Konec prih.)

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 10 gld. 56 kr.; — rež 6 gld. 65 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gl. 20 kr.; — proso 4 gl. 87 kr.; — koruza 6 gld. 30 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 5 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; — masla kilogram 90 kr.; — mast 70 kr.; — špeh frišen 52 kr.; špeh povojen 60 kr.; jajce po 3 kr. mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 58 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 48 kr. — Sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr. — lama 1 gld. 96 kr. 100 kil; drva trde 8 gld. mehke 5 gld.

Eksekutivne dražbe.

5. sveč. Urban Avbel (1) št. Vid (830) v Zatični; Ant. Tavželj (1) v Ložu (2430); Jaka Krašovec (1) iz Vrhnike (4390) v Ložu; Lorenc Pirman (1) iz Primakovega (4060) v Kranji;

6. sveč. Marijana Fabčič (1) iz št. Vida v Vipavi; Luka Smrdel (1) iz Kala (2450) v Postojni; France Adlovic (1) iz Poreč (570) v Vipavi; Zevnikovi dediči (1) iz Cirčic, v Kranji; Franc Drenik (1) iz velike Cikave (2226) v Novem mestu; Anton Krušič (1) iz št. Vida v Vipavi; Jur Kontelj (3) iz Kala v Postojni!

7. sveč. Janez Demšar (1) iz Poljan (1370) v Loki; Ant. Vrtovšek (1) iz Rake (350) v Krškem; Adam Matko (1) iz Močvirja (4050) v Krškem; Franc Dermastja (2) v Ljubljani; Martin Medved (3) iz Hubajnice (350) v Krškem; Anton Kirec (3) iz Jermanvrha (100) v Krškem; Janez Jebračin (3) iz Orehovice (2327) v Vipavi; Ant. Marušič (1) iz dolge Rake (1231) v Krškem; Matija Meden (3) iz Osredka v Ložu; Janez Corn (3) iz Razora (1750) na Vrhniki; Miha Fajdiga (2) iz Rožeka (1820) v Brdu; Janez Humar (2) iz Želodnika (3210) v Brdu; Miha Kalan (3) iz Rupe (1793) v Kranji.

Prva ogerska zavarovalna družba.

Okrožnica

za vse, ki se hočejo zavarovati na hiše in kmetiške poslopja na šest let in sicer prvo leto brezplačno.

V Gradcu meseca decembra 1879.

Častito zavarujoče občinstvo, posebno pa tisti, ki so nam dozdaj svoje zaupanje izkazali in s tem naše društvo do sedajne veljave povzdignili, nam bodo priznali, da smo zmirom pošteno postopali, kakor je tudi naše celo društvo na pošteno, trdno podlago postavljeno, in da se v tem oziru smemo z vsakim podobnim društvom meriti.

Naše pošteno postopanje je imelo dober vspeh! S koncem leta je naš temeljni kapital **3 milijone gold.** popolnoma vplačan, pa ne po plačilih delničarjev na akcije, nego po prihranjenih plačilih zavarovancev, tako da nam še ostane **en milijon gold.** na razpolaganje za škode, ki bi nas vtegnile v bodočem letu zadeti; in s tem dobičkom lahko izplačamo vse škode, ne da bi se temeljnega kapitala dotaknili.

Tak lepi vspeh nam stori mogoče, da pri zavarovanju zoper ogenj lahko ponudimo še vgodnejše pogoje. Sklenili smo namreč novo olajšanje, da kdor hiše in kmetiške poslopja od zdaj naprej pri nas za šest let zavarje, ne bo za prvo leto nič drugega plačal, kakor kolek in pisarne stroške, zavarovalnino pa je zavezan še le od drugega leta naprej plačevati.

Ker nobena zavarovalna banka takih vdomnih pogojev ne ponudi, prepričani smo, da bo naša ponudba pri zavarovanju iskajočem občinstvu z veseljem sprejeta, in na tak način se bo vsak lahko za več let pod dobrimi pogoji zavaroval.

V tem bo slavno občinstvo spoznalo, da smo vsigdar pripravljeni, kar mogoče olajšati zavarovanje in da cenimo zaupanje naših dosedanjih zavarovancev s tem, da jim za šestletno zavarovanje eno leto brezplačno ponudimo, iz česar je jasno, da je zaupanje v naše društvo popolnoma utemeljeno in opravičeno.

Naši mnogobrojni zastopniki v slovenskih deželah bodo z velikim veseljem natančneje o tem poročali.

S spoštovanjem

Generalno

zastopstvo prve ogerske zavarovalne družbe

G. Micori l. r.

(2)

Glavno zastopstvo

za Kranjsko in spodnje Štajersko ima gospod

Jakob Dobrin

v Ljubljani, frančiškanski trg šte. 45.

Okrajni zastopniki za to zavarovalnico se sprejmejo v večih krajih Kranjske in spodnje Štajerske.